

Записник од Бизнис иновативен форум

www.business-innovation-forum.com

23.01.2015 – Скопски Саем

Во рамките на Business innovation forum 22-25 Јануари, во организација на Општина Гази Баба, на Скопскиот саем се одржа овој настан на тема “Економски развој и креирање на можности за вработување за 2015-2020, преку регионална меѓусекторска соработка и поддршка на бизнис иновации”, каде дел од панелистите беа странски гости, кои пренесоа дел од своето искуство. Во продолжение следат збелешки од дискусиите:

Панел 1

Панелист бр. 1 – Љупка Митриноска – Фонда за Иновации на Македонија

- Презентирање на програмата - Кофинансирање со грантови
- Микро, мали и средни претпријатија
- Финансиска поддршка
- ЕУ фондови

Панелист бр. 2 – Joe Greaney – Директор на WestBIC - Ирска

- Ирска е пример за привлекување на FDI – (Странски директни инвестиции)
- Започнувајќи во 1970тите години, започнувајќи од нула, преку градење на едукативниот систем, со давање акцент на едукацијата и организацијата, Ирска успела да ги привлече големите компании да ги донесат нивните главни седишта во Ирска
- Fishing ground – 1987 Innovation centre (со факултетот како главен поддржувач)

Панелист бр. 3 – Juan Manuel Revuelta – Директор на Finnovaregio и поранешен Градоначалник на Валенсија

- Отварање на сектор за иновации во склоп на општината
- Спроведен пилот проект – Иновативна индустрија, каде биле регистрирани 60 организации. Фокусот е ставен на финансирање, обезбедување на локации (згради, канцеларии), како и следење на процесот.
- Бариери кои постојат во Македонија, за развој на иновации, правна рамка за инвестирање во Македонија, правна сигурност. Barriers in Macedonia for innovation

Прашање од публика до Joe Greaney

Што треба да направат универзитетите во Македонија?

- Буџет за едукација
- Диалог со секој индустрија, каде што би се согледале потребите за ордедени кадри и би се направило предвидување на подолг рок.

ПАНЕЛ 2 – Компани во ОГБ

Панелист бр. 1 – Никола Ветацокоски (Виталија)

- Воведување на нутриционизам во Македонија– 1990, со отварање на Спрецијализирани продавници. Првата била мала продавница за здрава храна со еден вработен, а во 1996 отварање на Vitalia
- Преку едукативни текстови направиле промоција на нутриционизмот, а потоа со сопствено производство и квалитет, суровини од Македонија, со што добиле конкурентни производи со достапна цена. Содавајќи тим кој ги следи светските трендови и развива иновативни производи, го достигнале своето место на пазарот во меѓународни рамки
- Развојот е темел на иновацијата

Панелист бр. 2

Богослав Ангелески – Ариње метал

- Регистрирани од 1992, како семејна фабрика
- Започнал со сопствено стекнато знаење од МЗТ и со заем
- Започнал со трговија и пола изработка
- Квалитет и добра услуга
- Работење според ТИФ стандардите од Германија
- Присуствување на многу значајни манифестации
- Најиновативни машини
- Едукација

Панелист бр.3

Марта Наумовска Грнчарова – Завар

- Постои од 1988
- Семејна компанија
- Почеток во 1988
- Воведување на свои производи во '90год
- Развиваат повеќе од 300 машини
- Соработка со странски компании

- 2003 – Завар Дизајн се роди брендот
- Вложување во стандарди со човечки ресурси
- 80% извоз

Панелис бр. 4

Baybars Altuntas – ТВАА, Турција

- Што се смета за иновација, што е инвенција? Доколку не се продава на пазарот, инвентивниот производ не може да стане иновација
- Иновациите задоволуваат одредена потреба во јавноста , при што задачата на претприемачот е да го однесе производот до пазарот и да го продаде.
- Бизнес ангелите поседуваат финансии и имаат мрежа на контакти, кои делуваат како сектор за богатство кои ги поддржуваат иновациите на бизнис секторот
- Мали start up компании кои вработуваат тројца луѓе во првите 3 месеци, а во текот на годината треба да стигнат до бројка од 10 луѓе.
- Организирани обуки за претприемачи, кои ги посетуваат над 10.000 луѓе годишно, сопственици и менаџери на МСП

Панелист бр. 5

Златко Сирета - Фондација за земјоделие

- Рурален бизнис инкубатор
- Јавна институција, советодавни услуги, рурални...
- Практична помош на пилот фирми
- Агробизнис иновации
- Ресурсен центар
  - ❖ Начела:
    - Научни истражувања
    - Иновација
    - Едукација
    - Финансирање

ПАНЕЛ 3

Панелист бр.1

проф. д-р Димитар Трајанов - ФИНКИ

Што прават факултетите во однос на инвестициите?

- Насочување на образованието според потребите на компаниите во Македонија и странство.
- Потпишување на договори со компаниите.
- Практиката на прво место.
- Реализирани повеќе од 200 проекти со универзитетски средства.
- Неколку проекти финансирани од НАТО.
- Учество на врвни меѓународни конфереции
- Недостаток на компонентата за патентирање на идеи
- Отворен повик за магистранти и докторанти за конкретни проекти

Панелист бр.2

проф. д-р Константин Димитров

Дали стопанството е задоволно од нашето образование?

- Во секторот за енергетика има капацитет.
- 80% од финансиите се од проекти од странство.
- Целта е нашите средства да се истакнат во странство.
- Промена на принципот на работа и движењата во стопанството.
- Да се задржат нашите образовни кадри.
- Во Македонија е потребна добра реализација.

Панелист бр.3

prof. d-r Juan Miguel Revuelta

- Кај нас во Валенсија , Брисел и цела Европска Унија дипломата не значи ништо и најбитно е знаењето.
- Студентите имаат рок до кога можат да дипломираат .
- Во рамките на хоризонт 2020, потребно е да се откријат пречките од бизнисот и културолошките пречки. - И корупцијата се смета како пречка.
- Брисел може да финасира проекти за цел на универзитетите во Македонија.
- Имаме доста идеи за кои се потребни бизнис ангели да ја поддржат таа идеја.
- Според хоризонтот 2020 да не се влегува во конзорциум ако недостасува финансиска подготвеност.
- 85% патенти се складирани во постојните банки за патенти кои ги има во Валенсиа.

ПАНЕЛ 4

Панелист бр.1

prof. d-r David Tee – Директор на EBN, сектор за членки- Презентација

- Членови:
155 EU | VIC
60 асоцијации
- Типови
151 иновативни центри\инкубатори
18 универзитети \ истражувачки центри
- EBN главни услуги
  - EU | VIC Сертификација
  - Лабараторија за проекти
  - Интернационални центри
  - Вмрежување
- EU|VIC
  - Сертифицирање
  - Трговски марки
  - Системи за квалитет
  - Бенчмаркинг
  - Алатки и ресурси
  - Трансфери на знаење
  - Консултантски услуги
  - EU I VIC Експерти
  - Публикации

www.ebn.eu

david.tee@ebn.eu

Панелист бр. 2

проф. д-р Миле Станковски ФЕИТ

- Платформа за кризни делови
- Се што е локално да се реплицира во регионот
- Развој на зелена апликација

Панелист бр. 3

prof. d-r Joe Greeney - Директор на WestBIC - Ирска -Презентација

- Лиценцирани од Европската комисија
- Глобален стандард за квалитет
- Акредитирани од ревизијата за квалитет во повеќе од 150 селектирани Бизнес инновативни центри во ЕУ
- Заедница на Европската унија
- 1994 – Инкубациска инфраструктура

26.01.2015, Скопје

Изработил: Лидија Крстеска